

Soňa Martinovská, „Bud’tež prokleti vy všichni, kdož jste toho původci“. Léta 1870-1950 pohledem kroniky Václava Koppa. Diplomová práce, Filozofická fakulta JU, České Budějovice 2014, 146 s. včetně příloh

Posudek oponenta:

Soňa Martinovská se rozhodla zpracovat velice zajímavou rodinnou kroniku, či možná spíše vzpomínky učitele Václava Koppa, jeho životní osudy i osudy jeho rodiny. Jedna z kapitol se tak věnuje biografickému líčení, většina ostatního textu se však vztahuje k problematice ego-dokumentů (zvl. úvod) a k samotnému prameni z hlediska jeho vnější a vnitřní kritiky a obsahové analýzy.

Diplomantka se svého úkolu zhostila opravdu se ctí, poučena relevantní literaturou k problematice ego-dokumentů, stejně jako literaturou k širokému spektru každodenního života, v tomto případě Václava Koppa a jeho příbuzenstva (předci, sourozenci, manželka, syn atd.), kde se odráží život na venkově i ve městě, zemědělství i život učitele Václava Koppa a jeho manželky Elly – operní pěvkyně, jež patřila k elitě tehdejší plzeňské společnosti, a tomu odpovídal např. i jejich reprezentativní městský byt a životní styl (letní byty, lázně). Objevují se tu ovšem i problémy emigrace – do USA – za prací, kam odešla řada příbuzných Václava Koppa, od jeho dětství tam pobýval jeho otec, v jeho dospělosti za otcem odešla i matka a také sourozenci.

Autorce se podařilo shromáždit řadu pramenů, analyzovat rodinnou kroniku s ohledem na hlavní témata z dějin každodennosti, ale také naznačit každodenní „praktiky“ (ve smyslu pojmu, jak ho užívá M. de Certeau) nižších společenských vrstev, jimiž mohou reagovat na strategické směřování společnosti tak, jak je nastavily politické a ekonomické elity.

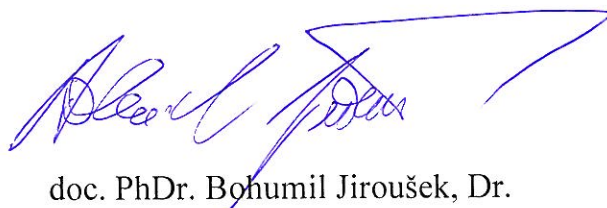
Vzhledem k tomu, že předloženou práci oceňuji jako vyzrálý absolventský text magisterského studia, dovoluji si pár drobných připomínek, které lze chápat spíše jako doporučení pro případné další dopracování dané práce, např. do podoby práce rigorózní. Do budoucna by tak stálo za úvahu, zda kapitolu čtvrtou (Příklady dalších osobních pramenů) např. jako samostatný oddíl nevynechat, ale hlouběji se naopak

zamyslet nad specifičností Koppovy kroniky, právě se znalostí dalších ego-dokumentů z plzeňského prostředí. Z textu také často vysvítá, že Václav Kopp chápal svůj text jako snahu o uchování (rodinné) paměti, jako projev určité individuální (i rodinné, kolektivní) identity, tedy by bylo možné tento koncept paměti a identity výrazněji zdůraznit s odkazy na literaturu k tématu (J. Le Goff, M. Halbwachs aj., obecně nová kulturní historie či britská kulturální studia a jejich pojetí identity), to jsou však již opravdu doporučení jdoucí nad rámec diplomové práce.

Z drobností k danému textu pro případné budoucí úpravy doporučuji věnovat pozornost s. 20, kde není zcela jasné, či vnučka je tam zmiňovaná Karla (asi nikoli svobodné a předpokládám bezdětné Anny Koppové), na s. 54 zůstalo nářeční zakončení -ovo („pravdivost autorovo tvrzení“), na s. 69 se asi v souvislosti s dobudováním železniční sítě mluví o 19. století (70. léta 19. století lze označit za dobudování páteřní sítě železnic, budování lokálních tratí pak vrcholí na přelomu 19. a 20. století). Vysoce oceňuji připojené textové i obrazové přílohy (snad podrobnější by mohl být rodokmen, v němž nejsou ani některé osobnosti z řad rodinných příslušníků, kteří jsou vyobrazeni v dalších přílohách).

Výše uvedené náměty a připomínky jsou vedeny snahou navrhnout autorce rozšíření a dopracování textu do podoby rigorózní práce, nechápu je tedy jako kritiku této předložené práce, u níž oceňuji i kultivovaný jazykový styl bez výraznějších pravopisných a stylistických prohřešků.

Diplomovou práci Soni Martinovské rád **doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm výborně.**

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

České Budějovice 14. 5. 2014